

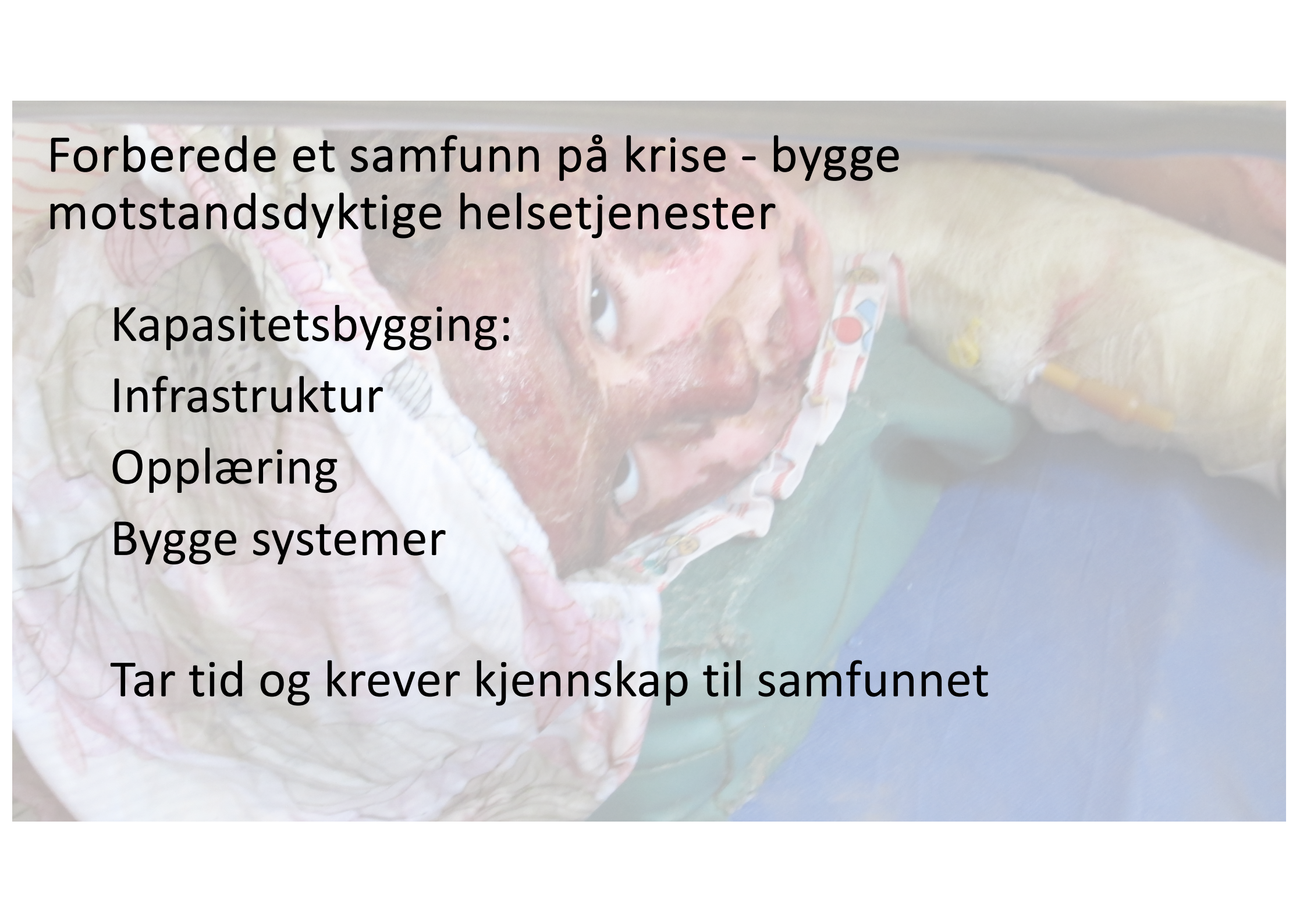
Helsetjenester når samfunnet bryter sammen

Erik Fosse
Intervensjonssenteret
OUS/UiO

NORWAC 2024: 4 land

Forberede et samfunn på krise - bygge
motstandsdyktige helsetjenester

Kapasitetsbygging:

Infrastruktur

Opplæring

Bygge systemer

Tar tid og krever kjennskap til samfunnet

Prosjekttyper

- Kapasitetsbygging/utdanning innen helse
  - Prehospitale tjenester
  - Jordmorutdanning
  - Kirurgiske teknikker
  - Sykepleierutdanning
  - Smertebehandling
  - Mor barn/fødselsomsorg
  - Mental helse
  - Ikke smittsomme sykdommer
- Helseinfrastruktur
  - Oksygenkonsentratorer
  - Dialyse
  - Sterilsentraler
  - Blodbank
  - Sykehusbibliotek
  - Vaskerier
- Innkjøp av utstyr og medisiner
- Kriseteam i akutte situasjoner

Syria: Borgerkrig siden 2011

- Over 7 millioner flyktninger
- Tap av helsearbeidere
- Medisinsk utstyr går tapt pga manglende vedlikehold
- Katastrofalt for pasienter som trenger livslang behandling for ikke-smittsomme sykdommer
- Katastrofal mor-barn helse
- Mange flykter på grunn av kronisk sykdom-press på helsetjenestene i nabolandene

Palestina mai 2022

Strøm 2 timer i døgnet i Gaza

Litt handel med Israel

4000 palestinere får jobbe i Israel

Tunnelene stengt

Grensen mot Egypt åpen av og til

Mangler medisiner til kreftsyke og kronisk syke

Vanskeligheter med å få inn medisinsk utstyr i Gaza

Gjenoppbygging går langsomt

Fortsatt 60 000 hjemløse i Gaza

USA har stoppet overføringer til selvstyremyndigheten

Svært spent i Jerusalem og på Vestbredden

Koloniene på Vestbredden vokser raskt

7. Okt 2023

Angriper Israel med infiltrasjon og raketter: – Taler for en langvarig og brutal krig

Hamas erklærte lørdag starten på en ny militæroperasjon med massive angrep flere steder i Israel. Israel svarer med angrep mot Gaza. Minst 238 personer skal være drept.

Ca 1200 drept

Tok 240 gisler

Drepte in Palestine 07.10.2023- 05.11.2024

Source: OCHA flash update No 236

Gaza

43 391 drept

102 347 skadet

1 700 000 fordrevet

West Bank

732 drept

6387 skadet

6183 fordrevet

Lancet 5. juli 2024:

Overdødeligheten i Gaza er antagelig over 183 000

60 % av bolighus helt ødelagt
85 % av forretningsbygg ødelagt

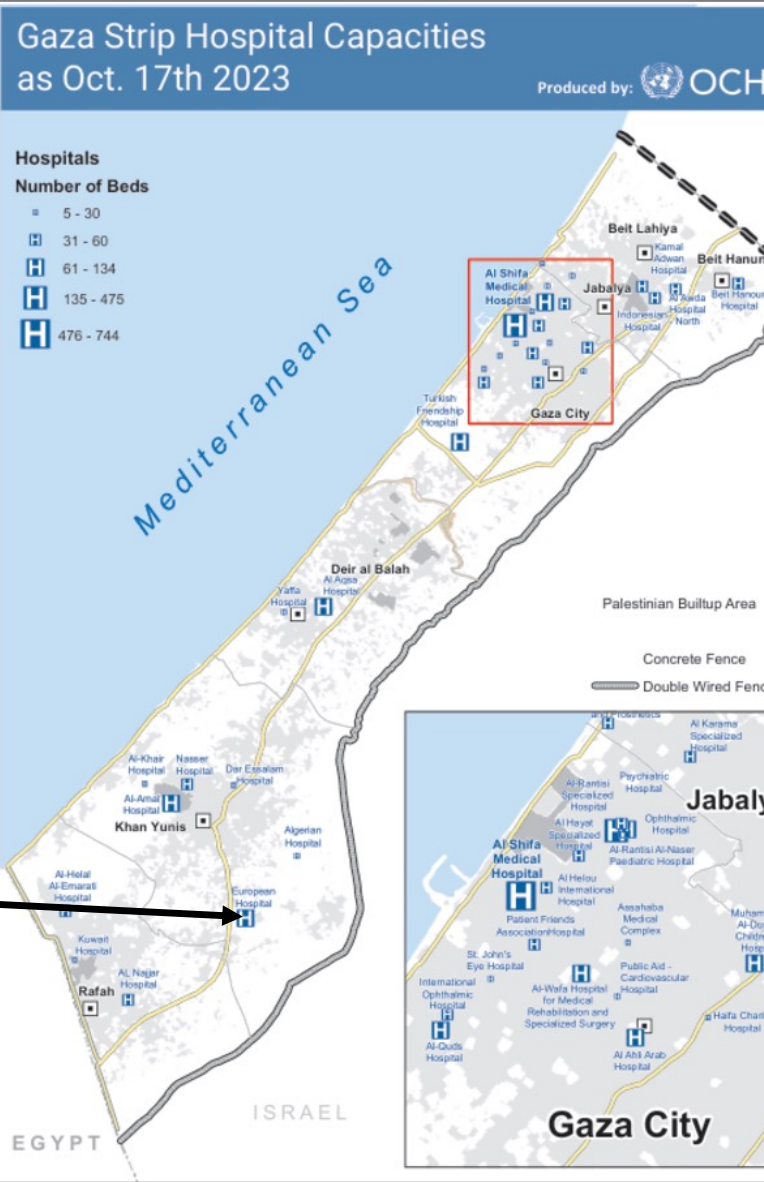

Grensene stengt Stadig vanskeligere å få inn viktige forsyninger og personell

- Mat
- Vann
- Medisiner
- Engangsutstyr
- Reservedeler
  - Generatorer
  - Oksygengeneratorer
  - Røntgenutstyr

36 sykehus i Gaza

European Gaza Hospital

The designations employed and the presentation of the material in this publication do not imply the expression of any opinion. Data Source: Health & Nutrition Cluster Partners. Map Production: OCHA oPT.

Team

Erik Fosse, Gen. Kir.,
Thoraxkir.

Geir Andreassen,
Ortoped

Thor Erling Engemyhr,
Ortoped

Hilde Vollan,
Operasjonssykepleier

Kjersti Fiveland,
Operasjonssykepleier

Mohammed Abou Arab,
Anestesilege

Hva møtte oss

- European Gaza sykehuset var en flyktningleir. 25 000 hadde søkt tilflukt på sykehuset
- Det var bombing, tanks og maskingeværskyting rundt sykehuset hele tiden
- Ansatte kunne ikke komme på jobb pga kamper eller snikskyttere.

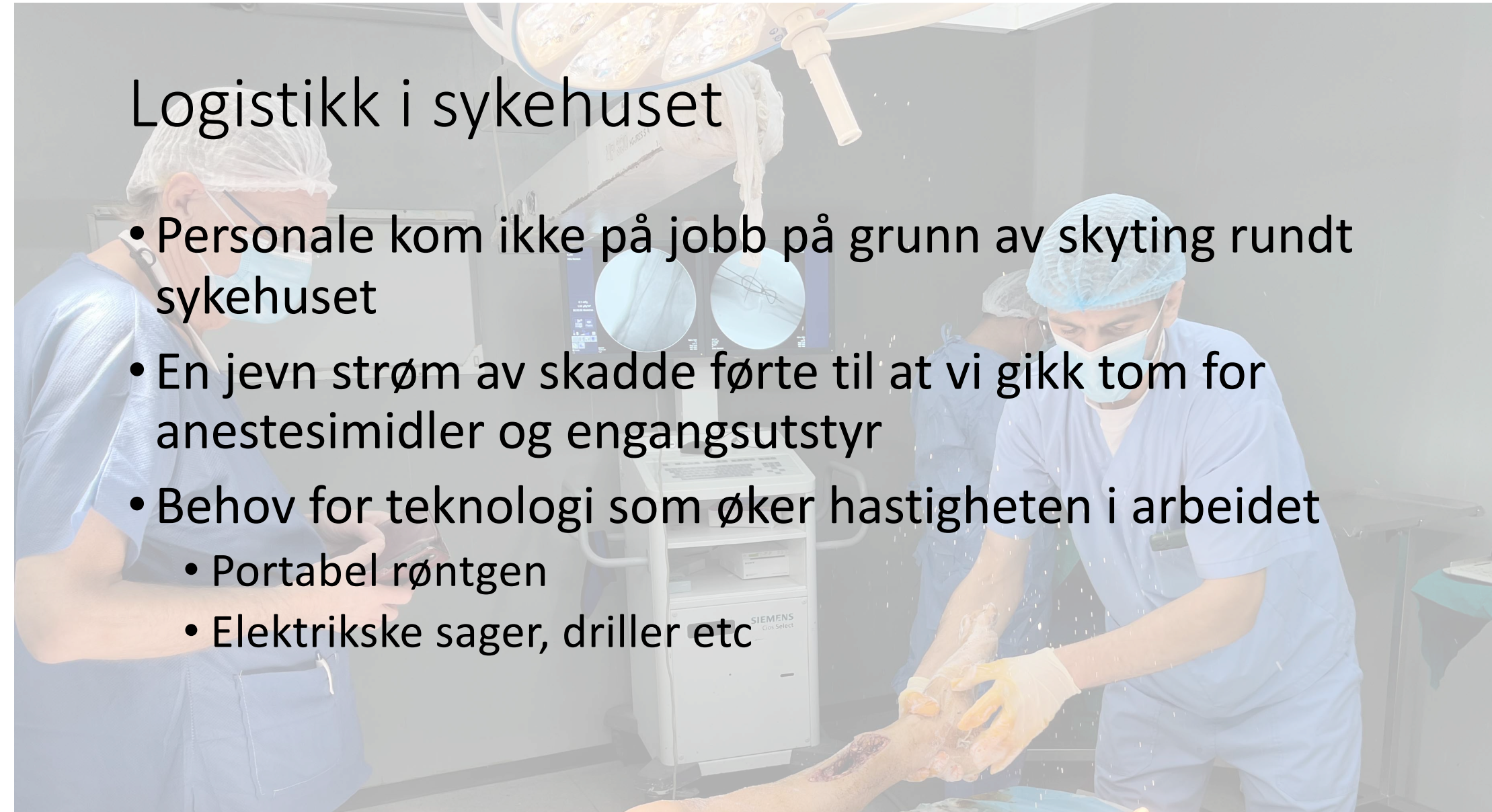

Logistikk i sykehuset

- Personale kom ikke på jobb på grunn av skyting rundt sykehuset
- En jevn strøm av skadde førte til at vi gikk tom for anestesimidler og engangsutstyr
- Behov for teknologi som øker hastigheten i arbeidet
  - Portabel røntgen
  - Elektriske sager, driller etc

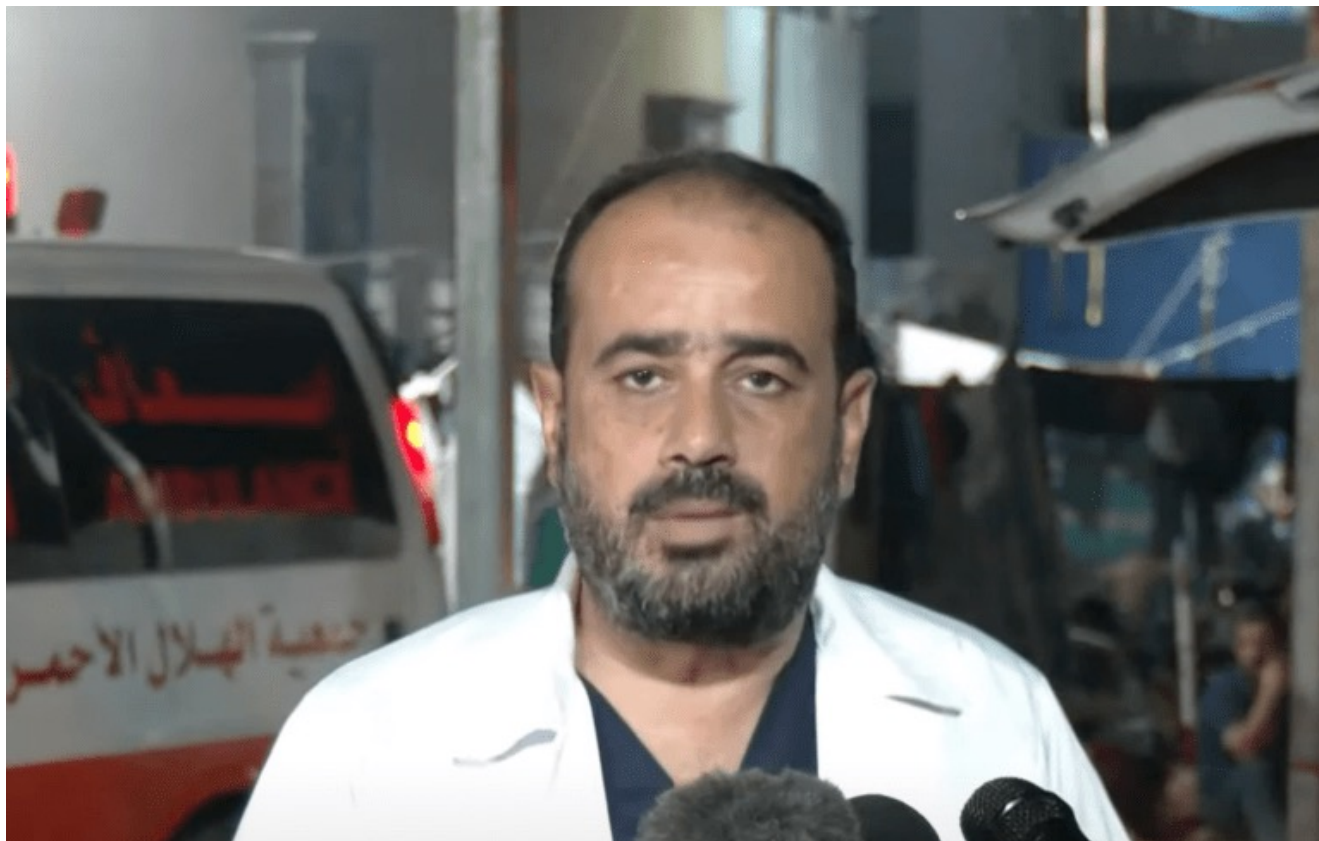

Israeli army arrests al-Shifa Hospital director, other doctors in Gaza (Al Jazeera 23.10.2024)

Director Muhammad Abu Salmiya and several other medical personnel detained as Israel continues its Gaza offensive.

Abu Salmiya was released to Gaza 1. July 2024.

No proof of collaboration with armed groups

Arab news 26.10.2024

Jakarta: The Israeli army has killed the families of two doctors working at the Indonesia Hospital in Gaza, the NGO that funds the facility said on Thursday, amid a surge in strikes targeting the relatives of Palestinian doctors.

The families of doctors Mohammad Al-Ran, who is the head of the surgery department, and Muayyad Al-Ran, were among those killed in an Israeli air raid on Thursday morning.

The Moment A Doctor In Gaza Found Out His Family Was Killed In An Airstrike

Mohammad Al Rans historie

Ble arrestet 16.
desember. Satt
46 dager i
israelsk fengsel

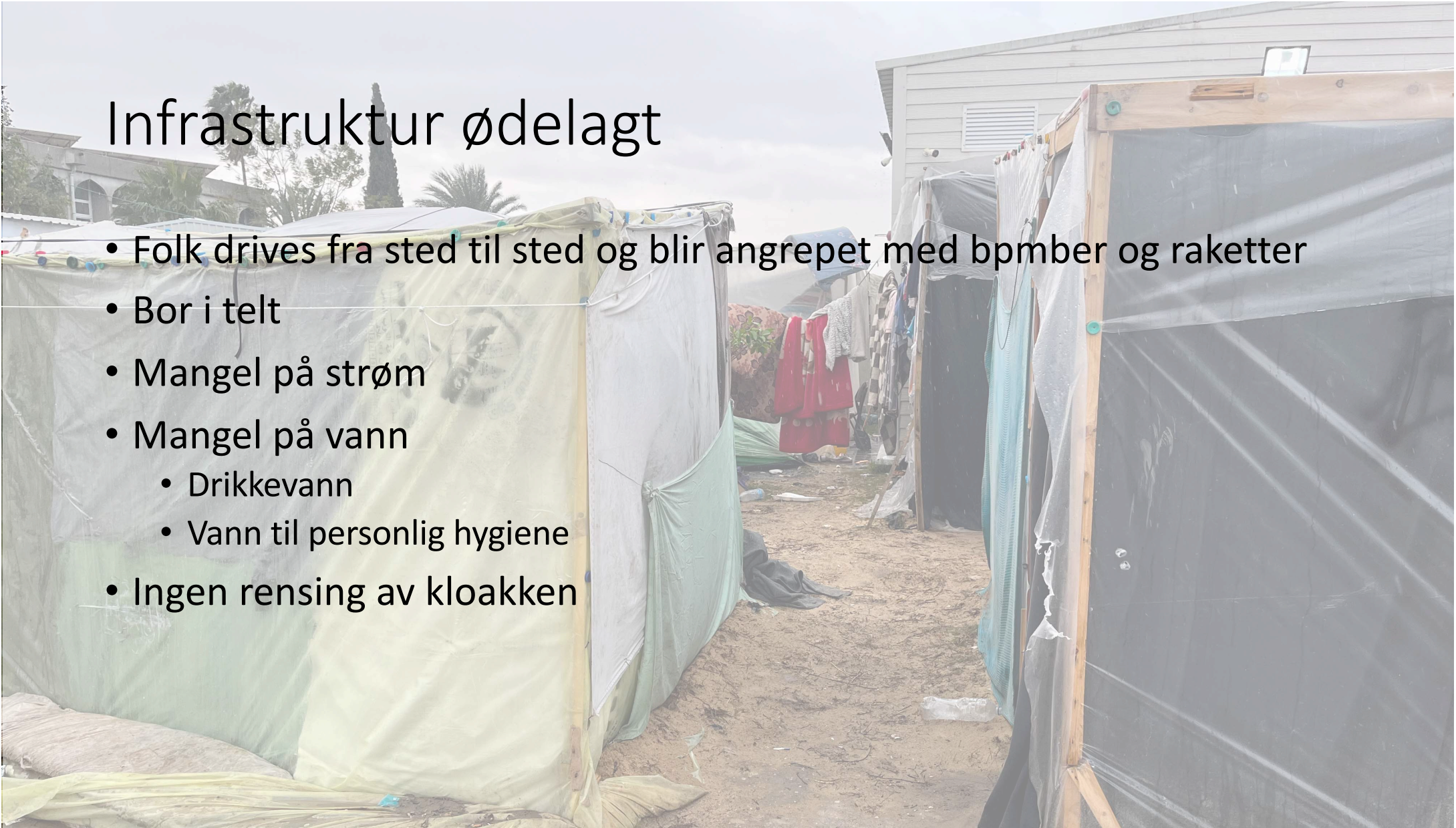

561 angrep på helsetjeneste 7. okt 2023-26. okt 2024

- 830 mennesker drept
- 1181 skadet
- 110 Helsesentre berørt
- 132 ambulanser ødelagt
- 32 (89%) sykehus ødelagt
- 217 helsearbeidere arrestert
- 5 helsearbeidere døde i fangenskap
- 10 av 36 sykehus i Gaza delvis fungerende
- Sengekapasitet redusert fra 3500 til 1400

Infrastruktur ødelagt

- Folk drives fra sted til sted og blir angrepet med bomber og raketter
- Bor i telt
- Mangel på strøm
- Mangel på vann
  - Drikkevann
  - Vann til personlig hygiene
- Ingen rensing av kloakken

Mangel på alt

- Lovløshet
- Svartebørs
- Skyhøye priser på alt

Helsesituasjonen 20 sept 2024

495 000 har alvorlig matmangel
>50000 barn trenger behandling for
feil- og underernæring

~995,000 tilfeller luftveisinfeksjoner
~577,000 tilfeller av diare
~107,000 tilfeller av gulsot
Et tilfelle av Polio

Befolkningen
er redde,
sultne, syke,
har mistet alt.
Barna har ingen
fremtid, skoler
universiteter
ødelagt.
Krigen må
stoppe nå

ERIK FOSSE

KRIGENS HUS

Notater
fra Gaza

*spartacus

Bestill signert utgave av Krigens hus

<https://bok.norli.no/krigens-hus>

Erik Fosse (f. 1950) er lege og professor emeritus i medisin ved UiO, spesialist i generell kirurgi og thoraxkirurgi. Han er daglig leder av bistandsorganisasjonen Norwac, som jobber med medisinsk hjelpearbeid i Midtøsten. Han har tidligere utgitt bøkene *Øyne i Gaza* (sammen med Mads Gilbert i 2010) og *Med livet i hendene* (2015).

